

Bible - Nový zákon

Příběh Ježíše :

Komentář k ukázce :

Ježíš je ústřední postavou všech čtyř evangelií (Marka, Matouše, Lukáše a Jana). Lze z nich vyčíst jeho základní životní osudy.

Evangelium podle Matouše – Narození Ježíše

1,18 Narození Ježíšovo se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého.

1,19 Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají.

1,20 Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: "Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého.

1,21 Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů."

1,22 To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka:

1,23 'Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel', to jest přeloženo 'Bůh s námi'.

1,24 Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě.

1,25 Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

Otázky :

1. Co jste se dozvěděli o narození Ježíše.
2. Pokuste se najít veškeré údaje o Ježíšovi do jeho zatčení

Evangelium podle Marka – Ježíš před Pilátem, výsměch vojáků, ukřižování, smrt, pohřeb, vzkříšení, závěr

15,1 A hned z rána se poradili velekněží, starší a zákoníci, celá rada; spoutali Ježíše, odvedli jej a vydali Pilátovi.

15,2 Pilát se ho otázel: "Ty jsi král Židů?" On mu odpověděl: "Ty sám to říkáš."

15,3 Velekněží na něj mnoho žalovali.

15,4 Tu se ho Pilát znovu otázel: "Nic neodpovídáš? Pohleď, co všechno na tebe žalují!"

15,5 Ježíš však už nic neodpověděl, takže se Pilát divil.

15,6 O svátcích jim propouštěl jednoho vězně, o kterého žádali.

15,7 Ve vězení byl mezi vzbouřenci, kteří se při vzpouře dopustili vraždy, muž jménem Barabáš.

15,8 Zástup přišel Piláta požádat o to, v čem jim obvykle vyhověl.

15,9 Pilát jim nato řekl: "Chcete, abych vám propustil židovského krále?"

15,10 Věděl totiž, že mu ho velekněží vydali za zášti.

15,11 Velekněží však podnítli zástup, ať jim raději propustí Barabáše.

15,12 Pilát se jich znovu zeptal: "Co tedy mám učinit s tím, kterému říkáte židovský král?"

15,13 Tu se znovu dali do křiku: "Ukřižuj ho!"

15,14 Pilát jim řekl: "A čeho se vlastně dopustil?" Oni však ještě víc křičeli: "Ukřižuj ho!"

15,15 Tu Pilát, aby vyhověl zástupu, propustil jim Barabáše; Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

15,16 Vojáci ho odvedli do místodržitelského dvora a svolali celou setninu.

15,17 Navlékli mu purpurový plášť, upletli trnovou korunu, vsadili mu ji na hlavu

15,18 a začali ho zdravit: "Buď zdrav, židovský králi!"

15,19 Bili ho po hlavě holí, plivali na něj, klekali na kolena a padali před ním na zem.

- 15,20 Když se mu dost naposmívali, svlékli mu purpurový plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. Pak ho vedli ven, aby ho ukřižovali.
- 15,21 Cestou přinutili nějakého Šimona z Kyrény, otce Alexandrova a Rufova, který šel z venkova, aby mu nesl kříž.
- 15,22 A přivedli ho na místo zvané Golgota, což v překladu znamená 'Lebka'.
- 15,23 Dávali mu víno okořeněné myrhou; on je však nepřijal.
- 15,24 Ukřižovali ho a rozdělili si jeho šaty; losovali o ně, co si kdo vezme.
- 15,25 Bylo devět hodin, když ho ukřižovali.
- 15,26 Jeho provinění oznamoval nápis: "Král Židů."
- 15,27 S ním ukřižovali dva povstalce, jednoho po jeho pravici a druhého po levici.
- 15,28 (Tak se naplnilo Písmo: 'Byl započten mezi zločince'.)
- 15,29 Kolemjdoucí ho uráželi: potrásali hlavou a říkali: "Ty, který chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit,
- 15,30 zachraň sám sebe a sestup s kříže!"
- 15,31 Podobně se mu mezi sebou posmívali velekněží spolu se zákoníky. Říkali: "Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže.
- 15,32 Ať nyní sestoupí s kříže, ten Mesiáš, král izraelský, abychom to viděli a uvěřili!" Tupili ho i ti, kteří byli ukřižováni spolu s ním.
- 15,33 Když bylo poledne, nastala tma po celé zemi až do tří hodin.
- 15,34 O třetí hodině zvolal Ježíš mocným hlasem: "Eloi, Eloi, lema sabachtani?", což přeloženo znamená: 'Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?'
- 15,35 Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo stáli okolo: "Hle, volá Eliáše."
- 15,36 Kdosi pak odběhl, namočil houbu v octě, nabodl ji na prut a dával mu pít se slovy: "Počkejte, uvidíme, přijde-li ho Eliáš sejmout."
- 15,37 Ale Ježíš vydal mocný hlas a skončil.
- 15,38 Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.
- 15,39 A když uviděl setník, který stál před ním, že takto skončil, řekl: "Ten člověk byl opravdu Syn Boží."
- 15,40 Zpovzdálí se dívaly také ženy, mezi nimi i Marie z Magdaly, Marie, matka Jakuba mladšího a Josefa, a Salome,
- 15,41 které ho provázely a staraly se o něj, když byl v Galileji, a mnohé jiné, které se spolu s ním vydaly do Jeruzaléma.
- 15,42 A když už nastal večer - byl totiž den přípravy, předvečer soboty -
- 15,43 přišel Josef z Arimatie, vážený člen rady, který také očekával království Boží, dodal si odvahy, vešel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo.
- 15,44 Pilát se podívil, že Ježíš už zemřel; zavolal si setníka a zeptal se ho, je-li už dlouho mrtev.
- 15,45 A když mu to setník potvrdil, daroval mrtvé tělo Josefovi.
- 15,46 Ten koupil plátno, sňal Ježíše s kříže, zavinul ho do plátna a položil do hrobu, který byl vytesán ve skále, a ke vchodu do hrobu přivalil kámen.
- 15,47 Marie z Magdaly a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl uložen.
- 16,1 Když uplynula sobota, Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonné masti, aby ho šly pomazat.
- 16,2 Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce, šly k hrobu.
- 16,3 Říkaly si mezi sebou: "Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobu?"
- 16,4 Ale když vzhlédly, viděly, že kámen je odvalen; a byl velmi veliký.
- 16,5 Vstoupily do hrobu a uviděly mládence, který seděl po pravé straně a měl na sobě bílé roucho; i zděsily se.
- 16,6 Řekl jim: "Neděste se! Hledáte Ježíše, toho Nazaretského, který byl ukřižován. Byl vzkříšen, není zde. Hle, místo, kam ho položili.
- 16,7 Ale jděte, řekněte jeho učedníkům, zvláště Petrovi: 'Jde před vámi do Galileje; tam ho spatříte, jak vám řekl.'"
- 16,8 Ženy vyšly a utíkaly od hrobu, protože na ně padla hrůza a úžas. A nikomu nic neřekly, neboť se bály.

16,9 Když Ježíš ráno prvního dne po sobotě vstal, zjevil se nejprve Marii z Magdaly, z níž kdysi vyhnal sedm démonů.

16,10 Ona to šla oznámit těm, kteří bývali s ním a nyní truchlili a plakali.

16,11 Ti, když uslyšeli, že žije a že se jí ukázal, nevěřili.

16,12 Potom se zjevil v jiné podobě dvěma z nich cestou, když šli na venkov.

16,13 Ti to šli oznámit ostatním; ale ani těm nevěřili.

16,14 Konečně se zjevil samým jedenácti, když byli u stolu; káral jejich nevěru a tvrdost srdce, poněvadž nevěřili těm, kteří ho viděli vzkříšeného.

16,15 A řekl jim: "Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření.

16,16 Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen.

16,17 Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mém budou vyhánět demony a mluvit novými jazyky;

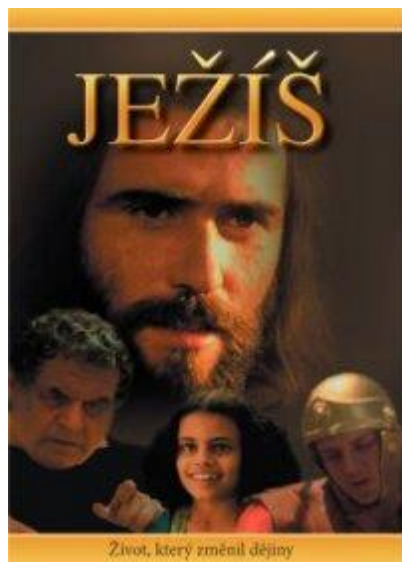
16,18 budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, nic se jim nestane; na choré budou vzkládat ruce a uzdraví je."

16,19 Když jim to Pán řekl, byl vzat vzhůru do nebe a usedl po pravici Boží.

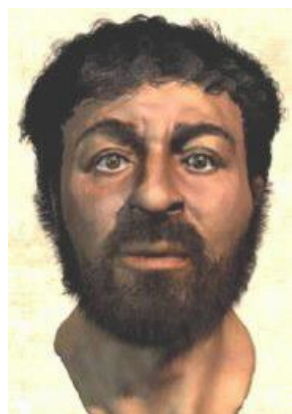
16,20 Oni pak vyšli, všude kázali; a Pán s nimi působil a jejich slovo potvrzoval znameními.

Otázky :

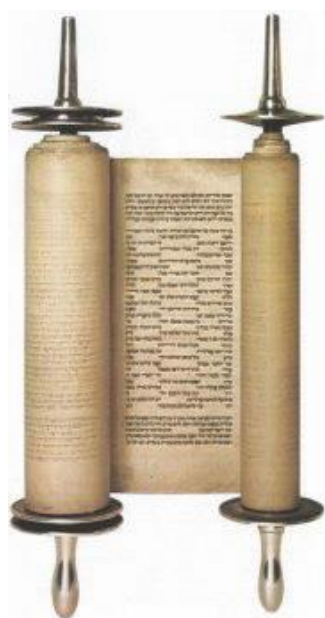
1. Čím a kdy byla zmařena poslední naděje na milost Ježíše?
2. S jakými svátky je spjata Ježíšovo vzkříšení?
3. Naleznete v liturgickém kalendáři základní svátky spjaté s postavou Ježíše.

Historicky nejpresnější film o životě Krista

moderní rekonstrukce Ježíšovy podoby

svitky tóry – čtou se při židovských bohoslužbách

Komentář k dílu :

Bible má 2 základní části. První je hebrejský Starý zákon, jenž je uznávaný Židy. Židé však této části říkají Pentateuch (je tvořen pěti knihami Mojžíšovými), můžeme se také setkat s pojmem tóra. Druhou základní částí je křesťanský Nový zákon, uznávaný pouze křesťany. Postupem času se složení bible měnilo, až se ustálilo na podobě, která je respektována jak katolíky, tak evangelíky.

Základními částmi Starého zákona jsou : Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium (tzv. Pentateuch – 5 knih Mojžíšových). Obsahuje také knihy historické, básnické a mudroslovné (např. Žalmy, Přísloví, Píseň písní) a knihy prorocké (např. Jeremiáš, Jonáš).

Jádrem Nového zákona jsou čtyři evangelia sepsaná Matoušem, Markem, Lukášem a Janem. Každé je osobité svým stylem a teologickým viděním. Jsou to tedy čtyři odlišná svědectví o Ježíšově osobě. Obsahuje také epištoly (někdy listy). Závěrečnou částí je Zjevení Janovo (Apokalypsa).

Otázky k dílu :

1. Kteří čeští a světoví spisovatelé se nechali inspirovat biblickými náměty?
2. Která divadelní nebo filmová zpracování (zejména Ježíšova života) znáte?
3. Zjistěte z odborné literatury, které biblické postavy uznávají jak muslimové, tak křesťané?
4. Jakým způsobem vešlo definitivní rozhodnutí o vydání Ježíše do frazeologie?
5. Vysvětlete frazeologická spojení : jsi jako farizej, leží jako Lazar, Jákobův žebřík, stojí jako solný sloup.
6. Znáte nějaká místa v Česku, jejichž pojmenování má biblický původ?
7. Znáte nějaké filozofy, kteří se netajili despektem ke křesťanství?
8. Jak byl vyličen konec světa v Bibli, jak si jej představujete dnes?
9. Znáte osobně lidi s různým náboženským vyznáním?
10. Je možné soužití lidí s různým vyznáním?

Zajímavosti :

Nejstarší biblické texty nejsou psány jen hebrejsky, ale i aramejsky. Za nejslavnější rukopisy jsou považovány texty, které byly roku 1947 nalezeny v jeskyních na místě zvaném Kirbet Qumrán u Mrtvého moře (tzv. kumránské svitky). Ty tvoří opisy téměř všech starozákonních knih. Jejich stáří je odhadováno v intervalu od 4. stol. př. Kr. do r. 68 po Kr. Další rukopisy byly nalezeny v jeskyních u Judské pouště.

Pojem biblia použil poprvé církevní otec Chrysostomus (zemřel r. 407) – řecky kniha nebo svitek.

Bible je přeložena přibližně do 1800 jazyků a dialektů, což z ní činí nejrozšířenější knihu na světě. Nejstarší překlad pochází ze 3. stol. př. Kr. (do řečtiny, tzv. Septuaginta). Mezi nejčastější patří překlad do latiny (Vulgáta). Nejstarší překlad Bible na našem území – v 9. stol., autorů Cyril a Metoděj (staroslověnština). Nejstarší český překlad pochází z 60. let 14. století (tzv. Leskovecko – drážďánská bible). Pergamenový originál byl zničen za 1. světové války. První celá česká Bible je z let 1411-1414 (tzv. Litoměřicko – třeboňská).

Nejvýznamnějším překladem se stal překlad J. Blahoslava z r. 1564 (pouze Nového zákona).

Použitá literatura : Ekumenický překlad Bible, Praha 2000